

LA CONSOLIDACIÓ DE LA SOCIETAT CATALANA DE COMUNICACIÓ

Josep Maria Casasús i Guri

Després dels decisius esforços inicials del doctor Josep Gifreu, com a secretari de la Junta Gestora de la Societat Catalana de Comunicació (abril de 1984 - desembre de 1985), i de la primera breu etapa de fundació, presidida pel doctor Miquel de Moragas (desembre de 1985 - gener de 1987), els meus quatre anys de presidència a l'entitat han estat dedicats, principalment, a consolidar aquesta iniciativa acadèmica, a establir les seves bases funcionals i orgàniques, a endegar les primeres activitats, a enfortir la seva projecció institucional exterior i a estimular capteniments de gestió capaços d'assegurar-ne l'expansió futura.

Una de les grans dificultats d'aquest període crític ha estat formar Juntes de Govern que reeixissin a superar dues menes de repte que esdevingueren ineludibles: 1) el de la manca d'una tradició gestora en el nostre camp d'activitat i en el marc de l'Institut d'Estudis Catalans, i 2) el d'harmonitzar, en un mateix equip, persones representatives d'àrees diverses i d'especialitats molt específiques.

Tocant al primer repte, cal dir que, finalment, després de moltes temptatives fallides, hem assolit disposar d'equips de Govern eficients, sobretot a partir del 31 de gener de 1990. Des de l'Assemblea celebrada en aquella data, tots els càrrecs directius, sense excepció, quedaren ocupats per persones que, de bell antuvi, han assumit plenament les responsabilitats i les competències que els pertoenen.

Pel que fa al segon repte, val a dir que hom ha mantingut, des de la primera Junta de Govern, una representació plural i significativa de totes les variants d'investigadors en comunicació social i de totes les línies de recerca. En aquest sentit, les Juntes s'han anat reno-

vant de manera que es respectés l'equilibri entre universitaris i els qui no ho són; entre els qui estudien sectors tradicionals (hemerografia, història, ràdio, cinema) i els qui ho fan en els nous camps o en les noves tecnologies (disseny, vídeo, televisió, telemàtica); entre els qui despleguen línies de recerca més abstracta o especulativa i els qui investiguen fenòmens més experimentals, pragmàtics, empírics o professionals.

No cal dir que els problemes d'aquest segon repte (els de conjuminar una representació tan variada dins d'un mateix equip de Govern) han contribuït, en canvi, precisament, a fer que es retardés la superació del primer repte esmentat, és a dir, trobar dirigents disposats a excel·lir en tasques de gestió, cosa que no abelleix gaire als investigadors i als estudiosos del sector de les recerques humanístiques i socials.

Enguany, però, cloc el meu mandat durant aquesta crítica etapa convençut d'haver ajudat, modestament, a l'esforç comú de consolidar la Societat. Malgrat totes les mancances i els entrebancs, les Juntes que he presidit en els darrers anys poden presentar, de manera molt esquemàtica, la relació següent d'obres enllestides:

- Aprovació dels nous Estatuts (17 de juliol de 1990), que perfeccionen la participació democràtica i que alhora s'han adaptat a les normes d'un renovat Institut d'Estudis Catalans.

- Reorganització de la Secretaria (registre de socis, normalització del llibre d'actes) i de la Tresoreria (augment de subvencions, regularització del cobrament de quotes, pressupostos).

- Creixement raonable del nombre de membres, que ha passat dels 29 fundadors als 73 actuals.

- Obtenció de més recursos externs, amb la diversificació dels canals de subvenció.

- Institució, des de l'any 1987, de la sessió solemne d'obertura del curs acadèmic, la lliçó magistral de la qual ha anat a càrrec, successivament, de Manuel Vázquez Montalbán (1987), Niklas Luhmann (1988), Eliseo Verón (1989) i Siegfried J. Schmidt (1990).

- Programació de sessions acadèmiques d'intercanvi científic, cursos, seminaris, col·loquis i conferències.

- Creació el 1988 del Premi Joan Givanel i Mas (triennal) per a estudis d'investigació sobre periodisme a les terres catalanes, donat per l'Institut d'Estudis Catalans.

- Atorgament de la Borsa d'Estudis Escola de Periodisme del CIC, dotada per la Comissió del 25è Aniversari de la Fundació d'aquell centre.

- Participació en el Congrés Internacional de l'AIERI.

- Preparació de la Primera Conferència d'Estudiosos de la Comunicació de Catalunya.

- Participació en el Seminari d'Estudis Periodístics Catalans, organitzat conjuntament amb el Departament de Periodisme de la Universitat Autònoma de Barcelona i el Col·legi de Periodistes de Catalunya.

- Edició de les ponències i les comunicacions de l'àmbit Mitjans de Comunicació i Noves Tecnologies del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana (1989).

- Institució de les Jornades de Periodística, celebrades cada any des del 1988 i organitzades amb la col·laboració de la Direcció General d'Universitats de la Generalitat de Catalunya.

- Contribució al programa *El periodisme català a la Segona República*, organitzat pel Departament de Periodisme de la Universitat Autònoma de Barcelona.

- Col·laboració en els actes commemoratius dels vint-i-cinc anys de la fundació de l'Escola de Periodisme de l'Església a Barcelona.

- Publicació dels números 1, 2, i 3 de la revista acadèmica *Periodística*.

- Nomenament dels senyors Joan Fuster, Albert Manent i Joaquim Molas com a membres d'honor de la Societat.

- Participació en el Consell Assessor del Centre d'Investigació de la Comunicació de la Generalitat de Catalunya.

Tot i el reduït nombre de membres que té la Societat Catalana de Comunicació, i llevat els errors i les mancances que són propis de les etapes de formació i de creixement d'associacions tan plurals i tan noves com aquesta, el balanç dels primers cinc anys que han transcorregut des de la seva fundació és certament positiu respecte als propòsits de la iniciativa inicial de bastir una entitat sòlida, rigorosa i independent. Una entitat oberta i alhora acadèmica, capaç de potenciar les diverses voluntats d'investigació dins l'ampli ventall de la comunicació social al servei de la projecció de Catalunya en aquest camp i al servei de la reconstrucció nacional i democràtica.